

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), NOVEMBER 24, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 276

NA IZOLIRANA; DAKAR V OBLASTI ZAVEZNIKOV

šiške izgube na mrtvih in ranjenih znašajo 50,000 mož. — Izgube strojnic, vagonov in drugih vozil gredo v tisoče.

JE ŠELE PRVI RAZVOJ RUSKE OFENZIVE

Stan generala MacArthurja, Avstralijske, tork, 24. novembra. — Avstralske čete v Gono na severno obali Nove Guineje, kjer so ameriške čete kljub vsoj odporu prodrlje naprej. Ena milje do Bune, oddaljena 15 milj od Gona.

Boji na Guadalcanalu

WASHINGTON, 23. novembra. — Zadnja poročila naznačajo, da ameriški marinci, ki so v boju proti Japoncem, potiskajo Japonce proti njihovemu žilavemu odporu proti skrajnemu severnemu koncu otoka.

Vichy — kraj duhov

Poročila, ki so dospela v Bern, v Švici, naznanjajo, da Laval in ostali njegovi kvizlingi več ne vedo, kje se jih glava drži. Darlan namreč naznanja po radiu, da dela vse to v imenu maršala Petaina, slednji pa zopet od svoje strani poziva Francoze, naj mu ostanejo zvesti. Poročila dalje naznanjajo, da pričinja v Vichyju izgledati kakor v "kralju duhov". "Pariser Zeitung" naznanja, da je odšlo iz Vichyja že tisoče oseb zaradi negotovega položaja vlade.

Mussolini išče lukenj, skozi katere bi pobegnil pred usodo

Maršal Badoglio je prišel s pomočjo Vatikana in z vednostjo na smrt prestrašenega kraljička, njegovega sina Umberta in ministra Ciana gibanje za separatni mir.

LONDON, 23. novembra. — Mussolini si je pričel prizadevati, sestaviti nacionalno vlado, v katero naj bi vključil tudi antifašistični element. Poročila naznanjajo, da se udeleženci v boju, ki je nastal zaradi velikih zavezniških sil v Afriki.

Mussolini išče v sovražnikih zaveznike

Čeprav Exchange Telegraph v Zuerihu poroča, da je prišel iz Rima verodostojna poročila, da je stopil Mussolini v zvezo z nacionalističnim voditeljem Federzoniem, s katoliškim voditeljem in z voditeljem prejšnjega socialističnega sindikata gibanja ter z bivšim premierjem Orlandom, da bi njihovo pomočjo novo vlado, ki je zdaj 82 let star, bi prvi svetovni vojni na italijanske delegacije na konferenci v Versailles.

Moralna je na ničli

Italijanska moralna zaradi bombardiranja Genova, Turina in drugega mesta, ki je nižje padla kot je bilo. Če poprej, ako je to bilo, je bilo močnejše.

Na bombardiranih krajih

severne Italije je kaotičen.

Izpremembe v času šolskega pouka

Šolski odbor je izpremenil ure pričetka in konca šolskega pouka, ker so otroci v jutranji temi izpostavljeni prometnim nevarnostim.

Clevelandski šolski odbor je včeraj odredil, da se bo v bodoče pričel pouk v clevelandskih javnih osnovnih šolah ob 9:30 zjutraj mesto ob 9, kakor doslej. S poukom ob 9:30 se bo pričelo najbrže drugi teden.

Zdaj bo še določeno, koliko časa naj znaša odmor za prigrizek, in kdaj naj se popoldne preneha s poukom. Sedanji odmor za prigrizek se prične opoldne ter traja do 1:30; poslej pa bo morda ta odmor od 12:30 do dveh popoldne, s poukom pa se bo morda končalo ob štirih, mesto ob 3:30 kakor doslej. Toda vse to še ni določeno.

Možno je tudi, da se bo skrajšalo odmor za prigrizek za 15 minut, nakar bi se prenehalo s poukom ob 3:45 popoldne.

Tozadevne izpremembe bodo uveljavljene zaradi nevarnosti, ki pretijo šolarjem v temnih jutranjih urah od strani prometne.

Novi grobovi

FRANK CIPPERMAN

Kakor smo že poročali, je umrl Frank Cipperman, p. d. Bunder. Doma je bil iz vasi Tomazine, fara Rob, odkoder je prišel v Cleveland pred 41. leti. Tukaj zapušača žalujočo soprogo Rozino, rojeno Peterlin, doma iz Roba, tri sinove: Antona, Ludwiga in Franka, hčeri Mary in Amalijo Strnad, deset vnukov in več drugih sorodnikov. V starem kraju zapušača sina Karla. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 11. uri iz Zakraskovega pokopnega zavoda, v cerkev sv. Vida in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH BARTA

Včeraj je po kratki bolezni preminil v Glenview bolnišnici Joseph Barta, rodom Čeh. Star je bil 57 let ter je stanoval na 15807 Waterloo Rd., kjer je vodil krojačnico in čistilnico oblek. V Ameriki je bival 28 let. Tukaj zapušača žalujočo soprogo Antonijo, rojeno Kubalek, sina Josepha in tri hčere Frances, poročeno Voska, bivačo v Parni, O., Anno in Dorothy. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne ob 1. uri iz pokopnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., na Whitehaven pokopališče.

JOSEPH PRHNE

V nedeljo zvečer je nagloma preminil v Emergency Clinic bolnišnici rojak Joseph Prhne, star 42 let, stanujoč na 14810 Hale Ave. Tukaj zapušača soprogo Mary, brata Louisa, sestro Josephino, omoženo Perpar in več sorodnikov. Doma je bil iz vasi Pehaviča fara St. Jerneja v Dolenjskem, kjer zapušača mater Nežo, brata Antona in več sorodnikov. V Ameriki je bival 18 let ter je bil član društva Carniola Tent št. 1288 T. M. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 8:30 uri iz pokopnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Marije in nato na Calvary pokopališče.

Bodi pokojnim ohranjen blag spomin, preostalim sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

ALBERT A. GRDANC

Na sliki je slovenski vojak Albert A. Gdanc, ki je bil ubit v bojih na Guadalcanalu, kakor smo že včeraj poročali. Pokojni vojak je bil sin Mrs. Anne Gdanc, 5520 Carry Ave.

O nedeljski priredbi v pomoč Rusiji

Priredba slovenske sekcije Ruske vojsne pomoči, ki se je vršila minulo nedeljo popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. je bila lepa manifestacija naše solidarnosti s Sovjetsko Rusijo v njenem postrtnovalnem boju proti Hitlerjevemu barbarizmu nacističnim hordam.

Udeležba je bila prav lepa, čeprav je bilo v dvorani še prostora za nekaj sto ljudi. Navzoči so pokazali veliko razumevanje za boj ruskega ljudstva proti našemu skupnemu sovražniku in nabrale se je nad sedemsto dolarjev prostovoljnih prispevkov za Rusko vojsno pomoč.

Glavni govornik je bil bivši clevelandski župan in današnji predsednik clevelandskega odbora Ruske vojsne pomoči Blythin, ki je s svojim kratkim pa jednatim govorom tako navdušil poslušalce, da so ga često prekinili z navdušenim ploskanjem. Bilo je očitno, da so mu vrede besede pohvale o Rusiji in njenem odporu in postrtnovalnosti naravnost iz srca.

Odrski spored je bil mešanega značaja. V prvih dveh točkah sta nastopili plesalka gđ. Malnar in pevka Florence Umetič, sledilo je pobiranje prostovoljnih prispevkov, nato enodejanka "Medved", potem pa nastop pevskih zborov Glasbena matica, Slovan, Jarja, Zvon, Abrašević in Loška dolina. Pevske točke so v splošnem ugajale, zlasti ruska pesem "Moskva" ki jo je pel hrvaški zbor Abrašević in z njo poslušalce zelo navdušil.

Ampak igra "Medved"! Dan pred priredbo smo čitali v "Enakopravnosti", da je "napeta in teče z brzino, da le kaj, ter se konča na način, katerega ne bo nihče pričakoval". Nu, igra je bila "napeta" kot počena struna, razvijala se je s polžovo "brzino", končala pa se je kakor smo pričakovali od začetka; ampak šele po štiridesetminutnem mučnem pričakovanju. Režiral je Steblaj in igrali so on, Frances Zihel in Anton Eppich. Program je vodil Milan Medvedšek.

Gmotni in moralni uspeh priredbe je bil prav lep in to, je tisto, kar dandanes največ šteje. — I. J.

Poroka

Na Zahvalni dan se bosta poročila Mr. Charles Eichler, 1383 E. 171 St. in Miss Ann Barbic, 1389 E. 171 St. Poročna slavnost se bo vršila v krogu družine na nevestinem domu. Bilo srečno!

Poročila "Pravde" o trimesečnih bojih za Stalingrad

Pot v Stalingrad je bila pot mrličev. — Nemci občutijo prve udarce ruske osvete.

MOSKVA, 23. septembra. Časopis "Pravda" je danes objavila zgodbo Stalingrada s sledenim sumaričnim opisom krvave akcije:

"V Stalingradu in okolici je skoro tri mesece divjala bitka, ki ji v svetovni zgodovini ni primere. "Sovražnik je vrgel ob Stalingrad tučate svojih najboljših divizij, tisoče tankov in letal. Hitlerjevi banditi so se zakleli, da morajo streti Stalingrad s tanki. Toda v teku trimesečnih bojov so izgubili ob mestnem obzidju 800 "pancer" strojev.

"Nemci so nameravali s bombami utreti pot v Stalingrad. Toda v teku treh mesecev so izgubili na stepah ob Volgi nad 1,000 letal.

"Nemci so nameravali s silo svojih divizij pognati v Volgo brambove Stalingrada. Toda v teku treh mesecev so pokopali pred Stalingradom nad 100,000 svojih častnikov in mož.

"Ni bilo brez vzroka, da je nemški častnik Erich Mueller, ki je bil ubit severozapadno od Stalingrada, zapisal v svoj dnevnik: 'Pot v Stalingrad je pot mrličev.'

"V svojem dnevnem povelju dne 7. novembra je Stalin izjavil, da ni več daleč dan, ko bo sovražnik čutil težke udarce sovjetske armade. Zdaj je napočil dan, ko Hitlerjeve horde čutijo prve batine teh udarcev ruske osvete..."

KRALJ NAJ BO ZA PRIČO

DETROIT, 23. novembra. — Distriktni sodnik Frank A. Picard je izjavil, da bo postal državni departamentu peticijo, s katero bo prosil, da se dovoli bivšemu rumunskemu kralju Karolu, ki se potika zdaj neke po Mehiki, prihod v Detroit, kjer bi nastopil kot prič v zadevi treh Rumuncev, ki so obtoženi sobotaže.

Vile rojenice

Pri družini korporala in Mrs. Steve L. Kanec, 4835 Green Rd., Warrensville Hgts., so se zglasile vile rojenice in pustile v spomin zalo hčerko prvorojenke. Materino deklško ime je bilo Annette Turk, in je hčerka družine Mr. in Mrs. Anton Turk, Green Rd. Naše čestitke!

Prvorojenka

Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Anton Kristof, 1563 E. 173 St., ter pustile zalo 7½ funtov težko punčko—prvorojenke. Mati in dete sta zdrava in se nahajata v Glenview bolnici. Materino deklško ime je bilo Frances Potopnik, oče pa je član poznane Kristofove godbe. Čestitamo!

Trije sinovi pri vojaki

Družina Mr. in Mrs. Anton Mehle, 391 E. 165 St., ima tri sinove pri vojaki in sicer: Pvt. Herman A. Mehle, se nahaja na Havajskih otokih in njegov naslov je: Co. C., 106 Inf., A. P. O., % P. M. San Francisco. Drugi sin je: Pvt. B. M. Carr, 93rd T. S. S., Brks, 833, Scott Field, Ill., tretji pa Pvt. Ludwig Ottonicar, Co. D, 12 Inf., Camp Gordon, Ga.

VELIKE NEMŠKE IZGUBE V NOVI RUSKI OFENZIVI

Dakar z ogromnim ozemljem zapadne Afrike je padel ko zrel sadež v naročje zaveznikov.

DARLAN IZVAJA NAJVEČJO ZGODOVINSKO POTEKAVŠČINO, KATERE ŽRTEV JE HITLER

MOSKVA, torek, 24. novembra. — Ruske čete so udarile preko reke Don 100 milj daleč severozapadno od Stalingrada v svoji dvostruki ofenzivi, v kateri so imeli Nemci že 50,000 mož izgub in katera grozi tisočim nadaljnim nacijem, ki, so obtičali ob reki Volgi.

Dvoje ogromnih srpov

Posebni ruski komuniké naznanja, da je bil zavzet kraj Černiševskaja, ki leži globoko v notranjosti kolena reke Don, kjer so Rusi prodrlj dvanajst milj globoko. Okoli Stalingrada se sklepata dva ogromna srpa ruskih armad; južna ruska armada pri Stalingradu je tudi napredovala za 12 milj.

Ogromne nemške izgube

Štiri ali petdnevno rusko ofenzivo so plačali Nemci doslej s sledečimi žrtvami:

• Nemci so imeli 26,000 mrtvih, med katerimi jih je padlo samo v ponedeljek 12,000.

• 24,000 ujetnikov, včevši 11,000, ki so bili v ponedeljek zajeti. S tem znašajo doslej nemške izgube 50,000 mož v ruski ofenzivi, ki je šele v svojem prvem razvoju.

Velik ruski plen

Specialni sovjetski komuniké naznanja, da so Rusi zajeli sledeči plen: 556 nemških topov, 2,826 truckov, 1,200 železniških vagonov, 2,625 strojnic, 32 nepokvarjenih letal in 35 nepokvarjenih tankov.

"Velika množina drugega zajetega materiala pa še ni bila prešteta," naznanja komuniké. "Uničili pa smo 70 letal, 157 tankov in 186 topov."

Boji v Stalingradu

Iz notranjosti Stalingrada poročajo, da so zavzeli Rusi mnogo utrjenih nemških točk in da je obležalo na ulicah stotine trupel nemških vojakov.

Nemško vrhovno poveljstvo je zaprepaščeno ter meče svoje vojaštvo z nervozno naglico sem in tja, da bi zamašilo vedno večje vrzeli.

Se ne bo kegljalo

Kegljačem in kegljačicam Slovenske zadruge se sporoča, da se jutri večer ne bo kegljalo, ker je baš dan pred Zahvalnim dnem in mnogim ne bo mogoče priti ob času, ker bodo trgovine odprte do 6. ure zvečer.

K vojakom

Jutri bo odšel k vojakom Stanley Ivančič, ki je že drugi sin družine Mr. in Mrs. Frank Ivančič, 1241 E. 61 St., v vojaški službi. Želimo mu srečen in zdrav povratek!

Kaj je Mihajlovič?

Prihodnje dni izide novembarska številka "Cankarjevega glasnika," ki prinaša med drugim izredno zanimiv članek o generalu Mihajloviču in razmerah v Jugoslaviji. Članek je spisal Louis Adamič, kateremu se je posrečilo dobiti informacije, ki doslej še niso prodrle v javnost. Iz tega članka, ki je vzbudil veliko zanimanje tudi v Washingtonu in bo objavljen v neki veliki ameriški reviji ali magazinu, boste vedeli, kaj je prav za prav Mihajlovič in kakšne razmere vladajo v zasedeni Jugoslaviji.

Uvodnik "Jugoslaviansko vprašanje" pa brez ovinkov in olepšav pove, kaj si mislimo o Jugoslaviji, jugoslovanskem odporu, jugoslovanski ubežni vladi itd. ameriški Slovenci in kaj bi bilo treba storiti, da se prepreči, da bi bila borba jugoslovanskih ljudstev zaman.

Poleg tega prinaša "C. G." v tej številki še več drugih zanimivih prispevkov. "Cankarjev glasnik" se naroča na naslovu 6411 St. Clair ave. in stane tri dolarje na leto.

LAHKE IZGUBE

WASHINGTON, 23. novembra. — Pri okupaciji francoske Severne Afrike so imele ameriške čete sledeče izgube: 860 mož je bilo ubitih ali jih je pogrešanih in 1,050 ranjenih.

Te majhne izgube v primeri z ogromnim zavojevanjem, ki je bilo izvedeno skoraj brez prelivanja krvi, opravičuje poteze ameriškega generala Eisenhowerja, o katerem je rekel predsednik Roosevelt, da je bil njegov sporazum z admiralom Darlanom izveden v prvi vrsti v namenu, da se ohrani življenja ameriškega vojaštva.

Imate stanovanje?

Odbor za priprave za Slovenski kongres se obrača na cenjene rojake v naselbini, da mu sporoče, če imajo kake sobe na razpolago za petek, soboto in nedeljo, 4., 5. in 6. decembra, ko bo v teku kongres. Pričakuje se, da bo veliko posetnikov tega kongresa in nekateri bodo prišli že v petek večer. Kdor ima sobo na razpolago za te večere, naj sporoči Mr. Joseph Durnu, 15605 Waterloo Rd., v uradu Slovenske dobrodelne zveze, 6403 St. Clair Ave., Mrs. Johani Mervar, 7802 Wade Park Ave., ali pa Mrs. Agnes Zalokar, 911 Addison Rd.

Novi red v znamenju eksekucij

LONDON, 23. novembra. — Hitlerjev novi red se uveljavlja v znamenju eksekucij, stavek in izgrediv tako v zasedenih deželah kakor tudi v Nemčiji sami.

V Belgijo so prispela poročila z belgijsko - nemške meje, ki naznanjajo, da so izbruhnili v Cologne resni nemiri in izgrediv, katerim na čelu so ženske. Me-

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZATON CEZARJEVE SLAVE

Včerajšnji "Plain Dealer" je objavil uredniški članek, iz katerega posnemamo sledeče ugotovitve:

Duhovi izginolega imperija strašijo po ulicah Rima in vseh ostalih italijanskih mest in vasi na predvečer padca nadaljnjega Cezarja. Zločini, ki jih je zakrivila moderna Italija napram svojim lastnim državljanom, napram Abesincem, Špancem, Albancem, Francozom in Grkom, se ji zdaj plačujejo.

Povračilo prihaja izpod neba mestom Genovi, Turinu in Milanu. To povračilo bo prišlo nad pavliarskega Cezarja, ki je zdaj molčeč ko grob v svoji palači Veneciji, in na njegove pretorijance v črnih srajcah, ki žive danes v senci invazije in revolucije. Pred vrati Italije stoji civilizacija, da stare barbara v notranjosti mej.

Cezar zdaj molči, ker italijansko ljudstvo ne veruje več njegovim besedam. Njegove bahave, prazne obljube, njegove grožnje, ki so bile tako naglo izpremenjene v dejanja, so prinesle polom. Italijani so zmerom — če izvzamemo člane laške fašistične stranke — zmerom obžalovali izgubo svojih svobod in pod fašistično vladno. Danes 90 odstotkov Italijanov ali mrko molči, ali pa se javno roga možu, čigar imperialni škrlat zdaj tako naglo blede. Tako nam pripovedujeta Reynold in Eleanor Packard, ki sta bila dolga leta poročevalca "United Pressa," v svoji knjigi "Balkanski imperij."

Italijani so bili priča, kako je postal kakor petelin stopicaž Mussolini, gradilec starodavnega imperija, vahal in igrača v nemških rokah. Italijani so mnenja, da je Mussolini prodal svojo deželo. Italijani sovražijo navzočnost 100,000 nemških vojakov na svojem polotoku. Oni so razjarjeni nad dejstvom, da drže Tevtoni iz onkraj Brennerja v svojih rokah vsa važnejša vladna mesta. Kakor naznanjajo poročila iz Ankare, je prišlo v zadnjih treh mesecih v Italijo 60,000 "turistov," ki so vsi v vojaški starosti.

Ti "turisti" so tam za slučaj, če Italijani ne bi mogli ali ne bi hoteli braniti svoje dežele v slučaju invazije zaveznikov. In Nemci imajo tehen vzrok za to, kajti Italijani bi se invaziji samo na videz uprli, kakor na primer Francozi v Severni Afriki.

Utrujeni in naveličani večnih tujih vojn za izgradnjo imperija ultra ciničnemu balkanskemu patriotu, so Italijani interesirani samo v prizadevanju, da se rešijo dvojnega jarma — jarma svojih domačih fašistov in tujih nacistov.

Italijani vedo, da Genova kot pristanišče in izhodišče dobav za Afriko ne prihaja več v poštev, Turin pa je dobil zdaj že tudi prilično pravilne ideje, kakšno je plačilo, ki ga mora nasilnik plačevati za svoje zločine.

Ob svojem posetu porušene Genove, je sprejelo ljudstvo kralja Viktorja Emanuela, žalostno kraljevsko marioneto z ovenelim in orumenelim lovorjem vences, potisnjenim na njegovo zmedeno glavo, s klici: "Mi zahtevamo mir!" Mesto miru pa je ta klavni bivši car Etiopije in kralj Albanije ukazal odstaviti genovskega prefekta, ker ni preprečil demonstracij...

Savojska hiša ne more nuditi nobenega upanja in alternative z ozirom na črne srajce. Viktor Emanuel je bodril in dajal zaščito Mussolinijevim potepuhom ob njihovem "pohodu na Rim." Če ga združeni narodi izbero za bodočega vladarja svobodne Italije, bi to samo pomenilo, da so ponovili napako, ki so jo storili, ko so proglasili Darlana za voditelja v Severni Afriki. Italijanskemu ljudstvu na kontinentu mora biti dano na razpolago, da si sami izbero svoje nove voditelje, kakršno pravico je predsednik Roosevelt obljubil tudi Francozom.

Italijani zaslužijo pošteno vladno. Oni spadajo na zapad, ne z barbari. Njihovi instinkti so zdravi, kakor izpričuje zgodba nekega Italijana v Rusiji, ki je gledal pred seboj na sliko Karla Marksa. Ko ga je neki Rus vprašal, da-li ve, koga predstavlja slika, je Italijan odgovoril: "Seveda! To je Giuseppe Verdi." To je simbolično za italijanski narod.

UREDNIKOVA POŠTA

"Zarjin" koncert in opereta "Beli telovnik" na Zahvalni dan

Cleveland, Ohio. — Kot sem zadnjič zapisal v sredini izdaji Prosve, tako zapisem danes tukaj, namreč da kot vsako leto tako bo tudi letos pevski zbor Zarja priredil na Zahvalni dan svoj koncert.

Poleg koncerta bo zbor tudi podal zanimivo in humorja polno opereto "Beli telovnik". Ker sem že videl to opereto vem in tudi lahko zapišem, da jo je vredno priti pogledati, posebno če je niste že videli.

Vse to se bo vršilo na Zahvalni dan dne 26. novembra. Pričetek ob 5:30 uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Po programu bo ples, za katerega bo igral John Peconov orkester, ki igra, kot že veste, med prvimi in najboljšimi v slovenskem Clevelandu.

Po navadi je na vsaki prireditvi Zarjanov vsestranska veselja in prijazna prosta zabava in to nekaj velja, pa tudi drži, ko se zberejo znanci in prijatelji ter simpatičarji takega pevskega zbora, ki je po pravici nekaj že storil na kulturnem delavskem polju v svojem 26-27 letu obstoja.

Pomagali je s svojimi nešteti nastopi zlasti društvu Slovenske narodne podporne jednote pri različnih proslavah federacij in drugih društev Slovenske svobodnomiselne podporne zveze (sedaj SNPJ), ter pri Slovenskih narodni domovih. Vseposod so pevcu in pevke zbora Zarja radi pomagali in se žrtvovali.

Čenjene občinstvo je vedno pokazalo, da zna ceniti to požrtvovalnost pevcev in pevki in upa se, da bodo s svojo udeležbo naša rojaki in rojakinje to priznanje pokazali tudi v četrtek.

Torej, prijazno vas vabim kot mnogoletni član soc. kluba št. 27 (sedaj št. 49), in kot podporni član tega delavskega zbora Zarja! Na ta zbor sem še vedno bil ponosen in ponosen je marsikateri drugi, pa mislim, da je lahko cela napredna naselbina v Clevelandu ponosna nanj.

Slišal sem, da pridejo na ta koncert in opereto iz več bližnjih in tudi daljnjih naselbin, kot iz Girarda, Warren, Loraina, Sharona, Pa. in Fairporta, O. in da pridejo, oziroma se pripeljejo celo iz naprednega Detroita in Toleda, O.

Le pridite, prijatelji, ne bo vam žal, saj smo bili in menda tudi še bomo dostikrat pri vas!

Tudi postreženi boste pri nas prvovrstno kot bo sploh mogoče v teh razmerah. Saj veste v in v kakšnih razmerah se nahajamo kot tudi le predobro veste v kakšnih groznih razmerah se nahajajo naši v stari domovini.

Bodimo veseli in zadovoljni, da se še lahko skupaj shajamo svobodno in javno, ne podzemeljsko.

Le pridite! Ako večnega popotnika ne bo tam, vedite, da je ravno tisti čas zaposlen!

S pozdravom

Anton Jankovich

Koncert Zarje na Zahvalni dan

Cleveland, Ohio. — V četrtek na Zahvalni dan točno ob 5:30 popoldne, se bo dvignil zastor na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., in pričel se bo Zarjin koncert. Otvorjen bo s pesmijo "Delavski pozdrav" in zatem bodo sledile druge pesmi, z mešanim in ženskim zborom, kvarteti, dueti, so-

listi itd. Imena pesmi boste lahko videli v programu.

V drugem delu programa bo pa opereta "Beli telovnik". Opereta je komične vsebine in bo povzročila precej smeha in dobre volje. Glavna oseba v tej opereti bo Jennie Fatur. Ona bo ravnateljica čistilnice za moško obleko, ki je bila enih najbolj na glasu. Čistila je obleko najbolj prominentnim osebam.

Druga karakterja bosta pa Josephine Turk in John Čeh. On kot trgovec, ona pa kot delavka v čistilnici. Ona mu je prismočila telovnik in s tem pokvarila vse življenje.

Ta prizor vam bo nudil precej smeha in dobre volje.

Ženski zbor vas bo pa zabaval z lepim petjem.

Druge podrobnosti boste pa videli sami.

Za ples bo pa skrbel Johnny Peconov orkester. Za večerjo vam tudi ni treba skrbeti, ker vam bodo kuharice vse pripravile.

Posetite "Zarjo" v obilnem številu, ker se boste v krogu svojih prijateljev in znancev veselo zabavali.

Par besedi članstvu društva "Mir" št. 142 SNPJ

Cleveland, Ohio. — Kot je bilo v glasilu SNPJ (Prosve) že poročano, je za tekoči mesec november razpisani izredni assessment 25c na člana v društveno blagajno. Ta dodatni assessment imajo plačati vsi člani odraslega oddelka, razen onih, ki služijo v armadi strica Sama. Zato: zlasti tisti, ki pošiljate assessment po otrocih ali po pošti, vzemite to naznanilo v poštev.

Leto se naglo bliža svojemu koncu in tako je prihodnja seja že zopet glavna letna seja. Marsikateri, ali bolje rečeno, večina članstva se ni niti toliko potrudila, da bi se udeležili vsaj par sej med letom. Imajte spoštovanje do svojega društva vsaj v toliko, da se vsi brez izjeme (razen bolnikov) udeležite vsaj glavne letne seje, katere se vrši drugo nedeljo v mesecu, t. j. 13. decembra, ob 1. uri popoldne.

Kot vam je znano, letos društvo ni imelo ne piknika in ne druge zabave v korist društvene blagajne. Do sedaj so na vsako sejo med letom prihajala le pisma. — "prošnje" za pomoč tej ali oni stvari, katerim se je po možnosti ustreglo, toda na 13. decembra, in to takoj po končani letni seji, pa pridejo na svoj račun tudi tisti, ki se radi zasučejo. In če pridete le vi člani, se bo lahko tudi društvena blagajna nekoliko opomogla.

Vsi člani, kot tudi njih prijatelji, bodo vstopnine prosti, in da bo veselo tudi naša mladež, nam je obljubil oče "Miklavž", da bo že dobro naložil svoj koš.

Vse to se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave. Tako bo tudi nekaj za vsakega.

Na člane apeliram, da vzemijo zgornje vrstice v poštev, na ostale prijatelje pa, da nas obiščejo na zgoraj omenjeni večer.

Vabi

Frank Sustarsich, tajnik.

Hitlerjevo javkanje razodeva njegov obup

Obup griže dušo Adolfa Hitlerja. To je najbolj odsevalo njegovo nedavno javkanje in besnenje pred javnostjo v Sportni palači.

Ne bi bilo pa pametno za nas, ki pobijamo ošiščno pošast, da bi pozabljali na eno psihologično resnico: čim bolj obupan, tem bolj nevaren — vsaj za sedaj.

Kajti, ko obupni čin izpode, vse drugo je izgubljeno. Potem pride razsulo, ker obupanec riskira vse. Drži se slame, da ne u-tone. Ali slama ga ne bo držala.

Ako bi doznali, kaj se zares dogaja na Nemškem, imeli bi informacije neprecenljive vojaške vrednosti. Kajti nemška morala je ključ do produktivne sposobnosti sovražnika in do njegove vztrajne sile. Zmaga je zadnjičkrat prišla k zaveznikom šele tedaj, ko se je domača fronta sovražnika podrla in izpodkopala vojaško. Dnevnik Washington Daily News jako spretno to tako pove:

"Najboljši vpogled v Nemčijo, ki ga imamo — in dobrega vpogleda sploh ni — je oni slučajni vpogled, ki nam ga nudi Hitler sam. Njegovi govori, ki služijo za domačo uporabo, odsevajo dejstva in bojzani, ki izpodjedavajo nemško moralo. On je prisiljen obrazloževati po svoje ta dejstva in z baharijo odpravljati te bojzani, ki ključ vajo um in srce njegovih zavednih pristavev."

"To pa ni več tako lahko, drugače bi to poskušal bolj pogostoma; ta čas je bilo po presledku skoraj petih mesecev."

"Ako njegov kričev trud, da bi Nemce prepričal, služil kot merilo za one skrbi, ki jih ta reje, zdi se, da te le ga največ vznemirja jo."

"On veruje, kakor se zaklinja, v končno zmago. Očividna pa so njegove prejšnje obljube, češ da dobi zmago 'to leto' ali 'prihodnje leto', toliko razočarale, da se več ne upa ponoviti take bedastoče."

"Naglasil je nacijske uspehe na Ruskem, ki so jih imeli dva in tri mesece nazaj, nič pa ni rekel o neuspehih v zadnjem mesecu. Obljubil je, da zavzame Stalingrad, ni mogel pa reči kdaj in za kako ceno. Obljubiti ni mogel sedaj, kakor je obljubil zadnji jesen, da Nemci se ne bodo morali bojevati drugo rusko zimo. Rekel je le, 'Premagal sem generala Zimo' — precej mrzla tolažba za one, ki nekaj znajo o letnih časih."

"Priznal je, da grožnja druge fronte ima neki 'nepovoljni značaj' — kajti zavezniki so taki 'vojaški idioti', da ne morem uganiti, kje bodo udarili. Morda so Nemci tako neumni, da to kvanto pogotnejo, imamo pa svoje pomisleke."

"Zanimal je, da bi Italija popustila: 'Vse nade naših sovražnikov, da bi razpustili naše zavezništvo, so idiotične'. Zakaj bi to zanimal, ako se o tem ne govori na Nemškem?"

"Ploskanje pa je prišlo, ko je obljubil, da 'odgovori' spuščanju bomb na Nemčijo s strani zaveznikov z zračnimi napadi na Angleško. Očividno so Nemci, ki so jih britanski in ameriški bombardirali toliko namlatili, jako občutljivi v tem pogledu."

"To pa nas spominja, da svoje čase je bil Churchill oni, ki je žugal povračilo za razdejavanje bomb. Sedaj pa je vse narobe. Sedaj Churchill pošilja bombe in Hitler je oni, ki se hromo zaklinja, da povrne — le čakaj."

"Vse skupaj se to Hitlerjevo

govoričenje zdi komaj vredno petih mesecev truda priprave. Zveni bolj kot javkanje obupnega kvartopirca kot mirna gotovost zmagovalca sveta."

Solidarnost vsega sveta temelj miru

Sestanek Ameriške akademije političnih in socialnih nauk

Philadelphija, 16. novembra — (AP) — Včeraj so se zbrali na tukajšnjem sestanku ameriške akademije političnih in socialnih nauk predstavniki treh evropskih narodov, katerih omilja se nahajajo pod kontrolo ošišča, ter so pozivali k slogi in mednarodni solidarnosti v vojnem svetu.

G. Bogoljub Jevtić, minister in bivši predsednik jugoslovanske vlade je izjavil med drugim: "Toliko je bilo trpljenja v naši domovini, toliko se je zgodilo krivic, da ko plemenita načela zamišljena od Woodrow Wilsona postala prava narodna vera. Popolna svoboda bo dosežena na svetu šele takrat, kadar bodo uresničene ideje Atlantske poslanice in položeni temelji za trajen mir."

G. Henryk Straesburger, poljski finančni minister, je zahteval sklenjeno fronto, da se doseže kaznovanje nacistične Nemčije. Izjavil je:

"V trenutku, ko se bo podpisalo premirje, bi morali biti zavezniški krogi že odločeni glede bodočnosti nemške gospodarske strukture. Vsemu svetu bo v korist, najbolj pa nemškemu narodu samemu, če popolnoma uvidi in sprejme posledice svojih zločinov in jih prenese."

Joseph Hanc, pisatelj in pomolnik ravnatelj Čehoslovaške ga Informacijskega Centra je bil nekoliko drugačnih nazorov glede usode Nemčije:

"Ako ne bomo pripravljeni in sposobni, da zvežemo narodno svobodo z mednarodno organizacijo dela, da preprečimo napade, je dejal, 'bo svoboda vseh drav, velikih in malih, v neprestani nevarnosti. Radi priznavamo, da mora 70 milijonov Nemcev obenem z drugimi narodi uživati vse dobrate. Zahtevamo pa ravno isto pravico tudi za o njih drugih 120 milijonov, ki živijo v baltičskih, dunavskih in balkanskih ozemljih."

Priprave ošišča na Balkanu

BERN, Švica, 17. novembra. (NYT) — Zvedeli smo, da so odredile zasedbene oblasti, da se začne takoj zbirati vse ladje in barke vzdolž jugoslovanske in grške obale, ki dosega ali presegajo dolžino 40 čevljev.

Iz grških virov smo dobili poročila, da so pristanišča Pirej, Patras in Solun praktično izpraznjena in da so v roku zadnjih 10 dni odplule vse ladje, ki so sploh držale paro. Na ladjah so bile grške posadke pod stražo nemških vojakov, ki naj bi preprečili vsak poskus sabotaže ali bega.

DEKLETA IN ŽENE

Ne odlašajte! Naročite si fini FUR-COAT "STERLING" suknjo za bodočo zimo na "WILL CALL" in to direktno iz tovarne SEDAJ dokler dobite še dobro blago po nizkih cenah. Za dobro blago pošteno postrežbo se vam priporočam

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd. ENd. 3426 ali 8506

Pod nemško in laško okupacijo

Iz ilegalnega časopisa "Zarja svobode," ki izhaja že drugo leto v Ljubljani, je iz številke iz meseca junija povzeto sledeče:

Dne 7. maja so partizani napadli na cesti Dobrava-Polhov Gradec večjo italijansko vojaško kolono. Prizadejali so Italijanom velike izgube mrtvih in ranjenih; mnogo Italijanov pa se je razbežalo brez boja. Drugi dan so prišle v dolino močne kolone italijanskega vojaštva, opremljene celo z letali. Italijani so polovili okrog 170 mrtvih in fantov. Vojaško sodišče jih je 14 na mestu obsodilo na smrt in so bili ustreljeni. Zažgali so vasi Gaberje, Srednja vas in Hrastence; vas Babno Goro pa so oplenili.

Dne 19. maja so partizani razstrelili železniško progo in prekinili promet med Ljubljano in Trstom. To se je zgodilo blizu postaje Borovnica. Drugi dan so Italijani poslali kazensko ekspedicijo, ki je porušila in požgala vas Kamnik. Ustrelili so pet kmetov in aretirali Kamniku 38 moških, v Borovnici pa nad sto.

V torek po binkoštih so Italijani z letalskimi bombami žgali vasi Prekopa in Mahorica v novomeškem okraju. Dne 27. maja je večji oddelek italijanskih vojakov napadel vasi Krži v žužemberški okolici. Vrhovom so zažgali Hrenovo in šo, kmeta Žigarcia in Rešča, so ustrelili. Pozneje so brez poviada ustrelili še sedem domaćinov. Dne 26. maja so blizu vasi Jama ustrelili kmeta Hrvačja iz žužemberke. Dne 28. maja so v vasi Dobrova zažgali hiše in ustrelili enega kmeta.

V Brusnicah pri Novem mestu so Italijani ustrelili nekoga bivšega jugoslovanskega oficirja. Partizani so v odgovor ubili dva italijanska vojaka. Dne 31. maja so večji italijanski oddelki napadli Brusnice, naker so se partizani umaknili. Vas Brusnice so Italijani žgali, prebivalstvo pa je prebežalo v gozdove k partizanom.

NEMCI NADOMESČAJO ITALIJANE

LONDON, 15. nov. (ONA)

Najhušji boji na jugoslovanskem ozemlju divjajo zdaj okoli Bihaca, Bosanske Krape in Cazina. Spopadi sledijo spopadom tudi v vseh ostalih krajih po Liki, Kordunu, Banatu in Bosanski Krajini — prav vsem ozemlju od Sanskega mosta pa do Slunja.

General Loehr, nemški vrhovni poveljnik na Balkanu, je moral prositi Hitlerja, da mu pošlje ojačenja. Italijani v Italiji se baje že pripravljajo na odhod in bodo najbrže menjani z nemškimi četami.

Reuter poroča, da se nahajajo v borbah, ki divjajo v zapadnem delu hrvaškega ozemlja od 10,000 do 15,000 gerilcev.

TEŽKI BOJI V JUGOSLAVIJI

LON, 15. nov. (ONA) — Jugoslovanski gerilci so napadli podvojenimi silami in osvobodili bosanskih vasi, v katerih so ujeli precejšnjo število italijanskih vojakov.

V Jugoslaviji

na notranjih sporov" — razdeljena v boju proti osvojevalcu, v gerilskih bojih in meščanski vojni.

Znani publicist Hanson W. Baldwin, prinaša v dnevniku New York Timesu dolg članek o Jugoslaviji, ki bo najbrže prvi vrste članek, ki bodo objavljani v tem vplivnem listu. Članek je priključen tudi zemljevid mešanih kočnikov, na katere je bilo raztrgano: naše ozemlje.

Novice iz Jugoslavije, "hiše notranjih sporov", razkosane in razdeljene od Nemcev, Italijanov, Balgarov in Madžarov, oškodovane od gerilskega četovanja in civilne vojne, so zadobile prav posebno važnost, ko zedinjeni narodi razširili vpliv na južne obale Sredozemskega morja.

Jugoslavije bi mogla biti prvi napada na Evropo, iz izhoda na južnih sredozemskih obalah — nekateri predelijo Jugoslavijo se že zdaj pod oblastjo generala Draže Mihajlovića, a vendar upor proti osišču bo še ogromno narasel v deželi, zaradi nedavnih uslovov zedinjenih narodov.

Disciplinirani četniki generala Mihajlovića, ki se s svojim vojskovanjem bojevanja izkazuje pohodov in sabotaže, kažejo že od spomladi leta 1941, ko so Italijani in Nemci v Jugoslavijo, niso bili v vojni času v središču mednarodnega zanimanja. Komunistične partizanske skupine, katere sila je precejšnja, so zavezniško in simbolično tekmovali s silami generala Mihajlovića.

General Mihajlović in komunisti so nadlegovali in napadali osišča in njegove posadke, včasih spremenili nekatera mesta Jugoslavije v bojno pot, toda borili so se tudi med seboj. Hrvati so pobijali Srbe, Srbi so v manjši meri pobijali Hrvate — največ menda fašistično navdahnjene ustaše; Hrvati so pobijali mohamedance, a marionetne vlade Hrvaške in Srbije so morale svoje ljudi.

Več od 400,000 mrtvih, veliko od osišča in njegovih posadec, ter v meščanski in bankarski vojni ubitih cenijo razdobju od okupacije Jugoslavije do danes nad 400,000 do 500,000 mož, žen in otrok; vsa dežela je napojena s krvjo, toda je kljub zmešanosti in napetostim si vestem, ki prihajajo iz jugoslovanskih bojišč — zelo težko dvomiti o tem, da je bivanje kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev zdaj najbrže najbolj nesrečna zemlja v vsej Evropi, zemlja, v kateri mrtnost, spori in krvavenje sejejo seme trajnega sovraštva, ki bi moglo v bodočih letih roditi hude sado-ve. Toda Jugoslavija je tudi osišču vir neprestanih težav in trdi, bojevitih gorjanci generala Mihajlovića, in komunističnih partizanov, katerih skupno število morda ne presega 160,000 mož, so privezali na to ozemlje zasedbene čete osišču, katerih sile nekateri krogi — najbrže precej optimistično — cenijo na 33 divizij.

Zemljevid Jugoslavije, načrtan na podlagi informacij iz kro-

Bojeviti general

Na sliki je general A. A. Vundergrift, poveljnik marinov na Guadalcanalu. Ta general ne veruje v to, da bi sedel v ozadju, temveč se udeležuje bojev ob strani svojega vojaštva. Na gornji sliki ga vidimo ob telefonu, dočim sloni poleg njega njegova puška z nasajenim bajonetom.

jajo iz jugoslovanskih bojišč — zelo težko dvomiti o tem, da je bivanje kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev zdaj najbrže najbolj nesrečna zemlja v vsej Evropi, zemlja, v kateri mrtnost, spori in krvavenje sejejo seme trajnega sovraštva, ki bi moglo v bodočih letih roditi hude sado-ve. Toda Jugoslavija je tudi osišču vir neprestanih težav in trdi, bojevitih gorjanci generala Mihajlovića, in komunističnih partizanov, katerih skupno število morda ne presega 160,000 mož, so privezali na to ozemlje zasedbene čete osišču, katerih sile nekateri krogi — najbrže precej optimistično — cenijo na 33 divizij.

Zemljevid Jugoslavije, načrtan na podlagi informacij iz kro-

gov, ki so v tesnih stikih z jugoslovansko vlado v izgnanstvu, je prvo uradno obvestilo o tem, kako so sile osišča razkosale Jugoslavijo.

Kaže nam sliko mučene dežele, raztrgane na kose in na koščke in razdeljene med osvojevalce, a deloma v rokah marionetnih gospodarjev. Obmejni kraji navedeni na tem zemljevidu, so pod strogim nemškim nadzorstvom, ki so tam ustanovili svoje carinske in druge postojanke. Edino le Nemci imajo svoboden dostop v vse predele te dežele.

Sile osišča cenjene na 300,000 mož

Jugoslovanska vlada ceni zasedbene sile na skupno 33 divizij, h katerim je treba pristeti še 4 divizije, vpoklicane od marionetne hrvaške države, toda cenitev številčnih sil moštva nam pokaže, da bi bile te divizije, tudi ako bi jih res bilo toliko zaposlenih s tem, da krotijo Jugoslovane, kar je malo verjetno — da bi bile te divizije številčno precej slabotne. Z vsemi potrebnimi vojaškimi in intendantnimi in drugimi pomožnimi četami bi 33 divizij značilo skupaj od 500,000 do 1,000,000 mož.

Neodvisni krogi cenijo sovražne sile, katere zadržujejo general Mihajlović in komunistične partizanske skupine ter splošna neurejenost razmer v Jugoslaviji, mnogo nižje, od 10 do 20 divizij.

Med temi zasedbenimi silami je največ Italijanov. Ljudsko mnenje sumi, da je Mussolini nastanil močne vojaške sile v Jugoslaviji ne le v cilju policijskega nadzorstva in okupacije ozemlja ter da bi orisal in ojačil svoje zahteve v bodoči Evropi, temveč deloma tudi zato, da bi se izognil potrebi, katero mrzi in katere se boji, da jih pošlje na rusko fronto.

Jugoslovanska vlada v izgnanstvu misli, da je približno 17 italijanskih divizij — kar bi bilo

Ujeti mornarji nemške podmornice

Angleška korveta Dianthus je neke noči opolnoči na Atlantiku pogreznila neko nemško podmornico, nakar je vzela na svoj krov preživle nemške mornarje, ki jih vidimo na gornji sliki ob izkrcanju v nekem angleškem pristanišču.

ogromno — predvsem v Črni gori in drugih ozemljih, kjer je bil general Mihajlović najbolj aktiven. O Nemcih pa sodijo, da imajo v Jugoslaviji 5 divizij, kar je najbrže tudi pretirano.

Dve in pol nemške divizije so baje v Srbiji, da podpirajo marionetno vlado Milana Nedića. Poldruga v takozvani Neodvisni Hrvaški in podpora marionetni vladi Ante Pavelića. Ena divizija pa je baje v Banatu, katerega opravljajo Nemci kakor da je del Srbije.

Bolgarske zasedbene čete ceni jugoslovanska vlada na 70,000 mož. Nastanjeni so v Južni Srbiji in deloma v stari Srbiji. Madžari, katere cenijo na 4 divizije, pa se nahajajo v Bački in v Baranji. V neodvisni Hrvaški so domobranske sile od štirih divizij, ki so nezadostno oborožene in dopolnjene z zloglasnimi bataljoni ustašev, katere je organiziral Ante Palelić, načelnik

države. Ustaši so hrvaški primer nacističnih rjavih sracov. Brutalni so in maščevalni ter krivi mnogih izmed najhujših zverstev in moritev, kar se jih je dogodilo v Jugoslaviji. Med njimi in med redno hrvaško domobransko vojsko vladajo baje veliki nesporazumi.

Večina prebivalstva v Jugoslaviji, posebno pa Srbi, ki so šteli pred vojno 53 odstotkov vsega prebivalstva, je osišču najbrže sovražno. Vendar pa so nekateri deli ljudstva prostovoljno pomagali osišču, a drugi so jih vede ali nevede podpirali. Nedićevo vlado v marionetni Srbiji stavlja jo oni, ki razmere poznajo, v isti red z Petainovo, ne s kvizlinško vlado. Pavelićeva vlada na Hrvaškem pa je odkrito fašistična in uživa podporo zares fašističnih elementov, ki brezdvomno dobivajo denarno podporo osišču. Jedro teh elementov so ustaši.

V takšnih težkočah, v takih bojih in v takem sovraštvu se bore general Mihajlović in njegovi četniki proti tlačitelju, dočim komunistični partizani vodijo svojo lastno vojno.

Oglas jugoslovanskim ženam

Društva "American Friends of Yugoslavia" nas je naprosilo, da objavimo:

Ta vojna je totalna vojna. V njej se ne bore le vojaki, ne samo moške, temveč tudi žene. Ta poziv naslavlja

Amerikskim ženam jugoslovanske narodnosti

bodisi da so ameriške državljanke ali ne, ki pa bi mogle doprinesti svoj prispevek k zmagi zavezniškega orožja.

Vlada v Washingtonu dnevno poziva ljudstvo naj kupuje "War Bonds". Ta poziv pošilja tudi vsem narodnostnim skupinam. Tudi Jugoslavlani sodelujejo s "Treasury Department-om" v svojem posebnem "Bond-Drive"-u.

Newyorški hotel Commodore, Lexington Ave. in 42. ulica, je za člane zedinjenih narodov postavil "United Nations Victory Booth", v katerem prodajajo War Bonds. Vsak narod ima svoj dan, a bonde smejo prodajati le žene v narodni noši.

Dan za jugoslovanske žene je vsak drugi ponedeljek. Naprosamo vse jugoslovanske žene, ki imajo narodno nošo, da se odzovejo.

Miss Mary Vidošić, v American Friends of Yugoslavia, 11 West 57th Street, New York City (Telefon Plaza 3-7291) ter da se dogovore glede dneva in ure prodaje bondev v hotelu Commodore. Prodaja se vrši od 12 do 3 PM in od 5 do 10 PM.

Ta posel je toliko koristen Ameriki kakor Jugoslaviji, patriotičen in vse ameriške Jugoslovanke bi se morale prijaviti, posebno ako jim je mogoče, da si preskrbe narodne noše.

Prijavite se! Naš dan je v ponedeljek 30. novembra. Naj vas nobena tovarišica ne prehit!

Mali oglasi

IZURJENI OPERATORJI

BORING MILL
IN
HORIZONTAL
VELIKIH
STRUGALNIKOV
RADIAL SVEDROV
CRANE MAN
HOOKER-ON

Plača na uro; overtime poleg
CE STE SEDAŽ ZAPOSLENI PRI OBRAMBENEM DELU, SE NE PRIGLASITE.

WELLMAN
ENGINEERING CO.
7000 Central Ave.

Išče
se voznika. Prednost ima Slovenec. Pokličite Henderson 7963.

Ženska

dobi delo v slašičarni. Dobra plača in stalno delo. Le par ur na dan. — Zglasite se pripravljena za delo od 1. do 4. ure popoldne, na 341 E. 152 St., blizu Lake Shore Blvd.

Proda se

delikatesno trgovino, kjer se prodaja tudi slaščice in cigare. Nahaja se poleg velike šole in jamči se \$600 tedenskega prometa. Poleg je stanovanje s 5 sobami. Nizka najemina. Ni enake trgovine v razdalji 3 milj. — Zglasite se samo med 2. in 3. uro popoldne na 15116 Lake Shore Blvd.

Išče se

dekle ali poročeno žensko za delo v lekarni na E. 185 St. Prednost ima Slovenka, ki tudi govori angleščino. — Želi se izkušeno delavko, toda ni potrebno. — John E. CASS, Ph. C. 797 E. 185 St.

TRGANJE IN BOLEČINE V MISICAH?

Hitro pomoč dobiti s Pain-Expeller-jem, čudovitim mazilom, ki ga rabijo tisoči. Nad 18 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dobroteljske vrednosti. Zadržite pravi Pain-Expeller s Sidrom na skatijci.

PAIN-EXPELLER

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
Henderson 2978

General Electric
Magic Chef, Tappan in Grand kuhinjske peči
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan
15617 Waterloo Rd.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvelenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobiti v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti
Knautovo poslopje

Ako iščete

dobrega popravilalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno provrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back
When excess stomach acid causes painful, burning, gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bell and Tablers. No inactive, dull, any bitter comfort in a fifty or double your money back on return of bottle if you do not get relief.

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

"THAT LITTLE GAME"

Tipping Her Man

SQUIRE EDGEATE --Experience Don't Count Here

What You Buy With WAR BONDS

All branches, the Army, Navy, Air Force, the Marines and the Coast Guard, use balloons for various purposes in this war. The barrage balloons with flapping wings and fins, play an important role as protection against air blitzes. Observation balloons of the Navy, or the anchored balloons of the Coast Guard and the Marines, also play important

Some are used over troop concentrations to prevent ground strafing - some are towed by merchant ships to make direct air hits more difficult. Anchored balloons are suspended by some 9,000 feet of cable and upwards to \$9,000. You can now pay for them with your regular government every payday, of TEN PERCENT OF YOUR INCOME in War Bonds. Do your bit toward winning the war.

U. S. Treasury Department

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

"Otrok je tako rahla stvarca! Jaz vem, kaj to pomeni. Dovoljkrat sem trepetal za svoje. Majhna vročica ali nezgodica tako hitro pobere neboljano bitje! In kaj morete potem, kadar je storjeno, kadar je strup opravil svoje delo in je otrok mrtev?"

"Tega mi ni bilo treba praviti, da sem storila svoj sklep. — Kakor ste videli, je bil storjen, še preden ste mi jeli govoriti o rečeh, ki jih ne morem verjeti in ki nočem misliti nanje. Vaša skrb je bila odveč..."

Ko je tako govorila, je bila Marija Walewska vključno s svojimi majhnimi postavi polna dostojanstva, ki je terjalo spoštovanje. Fouché je odbil oči: "Ne, gospa grofica, ni bila odveč, kaj zdaj se boste še odločneje upirali napadu, ki vas čaka."

To je bilo pravilno. Brez Fouchéja bi se bila tudi uprla, a nazadnje bi jo bil boj morda vendarle utrudil, da bi se bila vdala prošnjam in obljubam; zdaj, ko je bila polna nezaupanja, pa ni moglo biti več govora o tem. "Oh," je rekla, "gospoda Bassanskega se ne bojim. Zastran njega se čutim varno. Ali kaj poreče cesar?"

"Prej kakor čez dva ali tri tedne cesar ne more biti tu, in dolej mu bodo na misli že čisto druge reči. Rojil bo in razsajal, a 500 milj odtod; vse bo padlo na Mareta, in ta ima širok hrbet. Ko mine Napoleonova prva jeza, bo jel premišljevali. Vaši razlogi so tako tehtni, da se jim ne more upirati. V bistvu ne more reči, da ne bi imel prav. Cesar ima smisel za rodbino, in njegovo spoštovanje do vas bo le tem večje. Poznam pa osebo, ki bo globoka padla v njegovem spoštovanju; že zdaj lahko rečem, da je zaradi vašega odpora izgubljena."

"Kdo je to, gospod minister? "Cesarica".

Marija Walewska je začutila radost, ki je zvenela iz teh besed. Vojvoda Otrantski je bil po neprevidnem za trenutek pokazal svoj pravi obraz. Takoj se je zavedel tega in se ugriznil v brezkrvne ustnice.

Toda Marija Walewska je bila nad Jožefininih deležem pri tej spletki razdražena, in nič je ni gnalo, da bi se zavzela za cesaričino korist.

"Kakor pravite, gospod vojvoda, je cesarica prevejana in se je znala doslej izvrstno braniti. Akoravno čutim do nje samo spoštovanje in sočutje — da sočutje — vendar konec koncev ni moja dolžnost, žrtvovati svo-

jega otroka, da utrdim njen položaj..."

Tedaj je nekdo potrkal na vrata.

Sobar je stopil v salon.

"Prezvišenost, gospod vojvoda Bassanski vprašuje, ali ga izvoli gospa grofica sprejeti."

"Da, takoj", je rekla Marija Walewska.

"Ubogí Maret je dolgo odlašal," je sam pri sebi pomislil Fouché. "Skrjni čas je bil."

Poslovil se je.

"Gospa grofica, kako morem zapustiti hišo, ne da bi srečal svojega izvrstnega tovariša?"

Marija Walewska ga je spremljala skozi obednico v predsobje, med tem ko so vodili vojvoda Bassanskega v salon, ki ga je bil Fouché pravkar zapustil.

Fouché je krenil skozi vrt k svoji kočiji, ki je čakala v slepi ulici. Ob misli na zveržene stavke, s katerimi se je najbrže Maret zdaj leoteval svoje naloge, je policijski minister od veselja škripal z zobmi.

"Le govori, prijatelj, le govori. Zaman si prizadevaš. Niti tvoj gospodar je ne bi mogel pregovoriti."

Mir je bil podpisan. Drugi dan se je Napoleon baš pripravljal za odhod iz Schoenbrunn, ko je prišel vojvoda Bassanski s poročilom o svojem posredovanju. Fouché se ni bil ušel. Cesar je bil zaradi odpora Marije Walewske ves vesel in je nesrečneža osorno nahrulil.

"Niste se prav lotili stvari. Seveda, kaj pa razumete o ženskah! Morali bi biti bitih mehki, dobrihvali in odločni, vse hkratu. — Oh, kaj hočem s takim tepcem! Mar bi bil poslal Duroca."

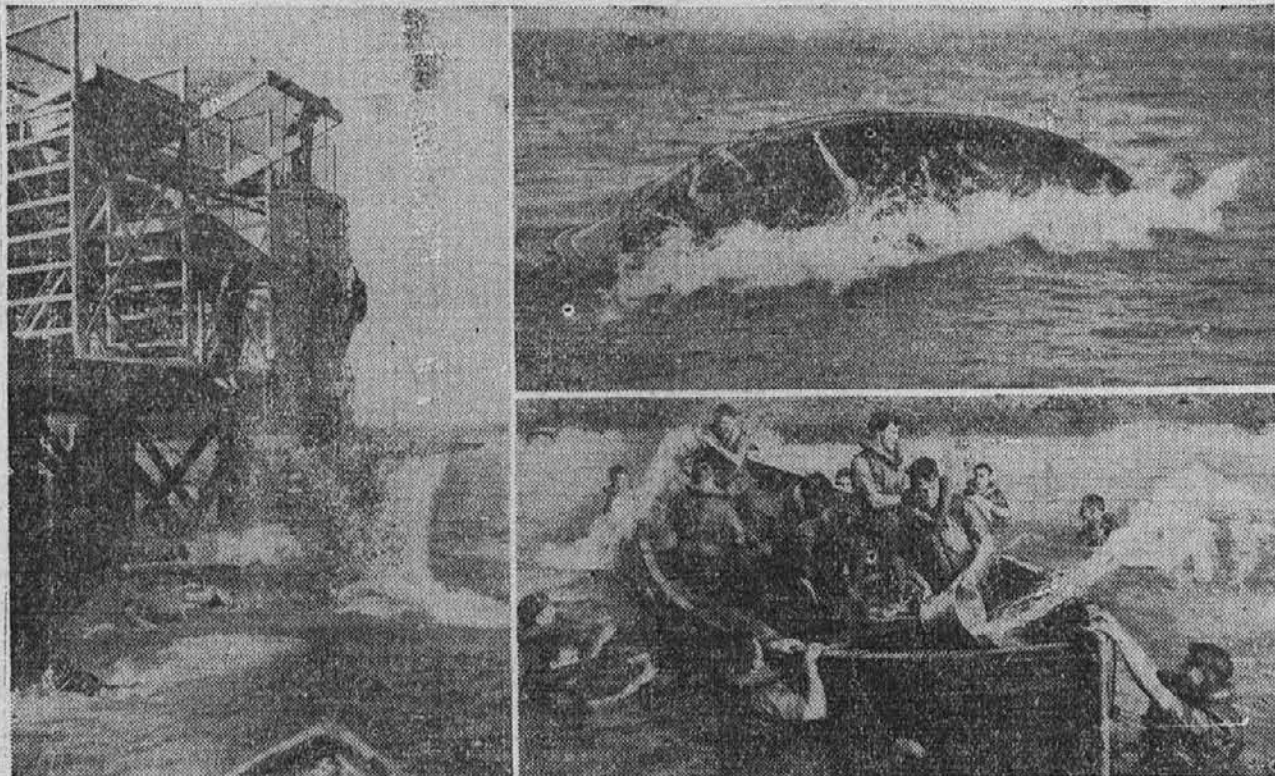
"Sire, poizkusil sem vse, kar sem mogel. Prosil sem in zaklinjal. Poudarjal sem vse gmotne posledice tega načrta. Grofica Walewska me je popolnoma razumela. Srce se ji je trgalo, ker je morala odbiti željo vašega veličanstva, a materinska ljubezen je bila močnejša. Kaj sem mogel, sire, Jokala je..."

"Vraga! Do tega, da je Jokala, bi je že celo ne bili smeli pripraviti. Tak posredovalec!"

Šel je k mizici in vročično vrgel nekaj vrstic na papir: "Marie, ne morem ti utajiti, da si me razočarala. Več ubogljivosti in zaupanja sem pričakoval od tebe. Tvoj odgovor mi narekuje usodne ukrepe. Vendar, Marie, ostanem ves tvoj."

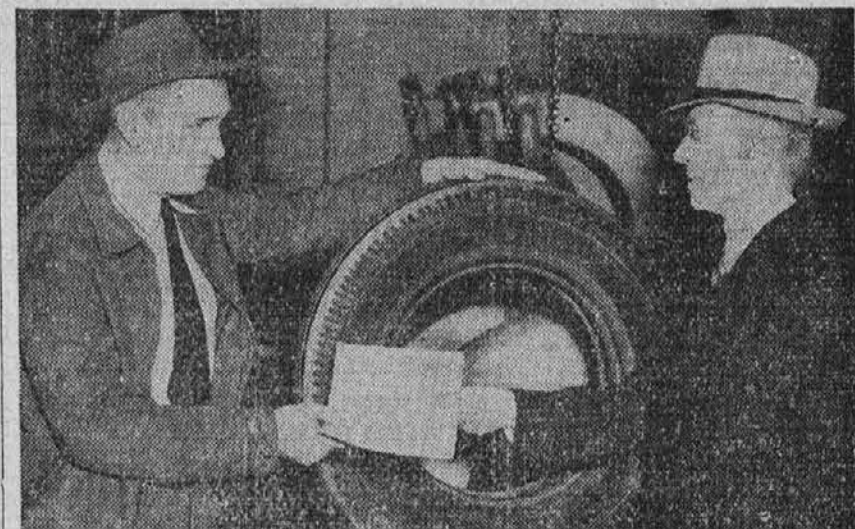
Drevi odpotuje v Passau, in čez kak teden dni bom v Fontainebleauju. Potrđi mi prejem

Vaje v trgovski mornarici

Na sliki vidimo mornarje trgovske mornarice pri vajah, kadar pride povelje: "Zapustite ladjo!" Na levi skačejo mornarji z zgradbe, ki predstavlja parnik, v vodo, na desni gornji sliki plezajo v čoln, na spodnji sliki pa poljejo vodo iz čolna.

Prvi obod iz umetnega kavčuka

Na sliki je Stanley J. Mason, vojni delavec v Trentonu, N. J., ki je pravkar dobil nazaj svoj "tajer," katerega so obnovili z umetnim kavčukom.

tega pisma po tistem, ki ti ga prinese."

"Nate, Maret; zapečatite to pismo in ga odpošljite še danes. Takoj odrinemo z Dunaja... A nikar me tako klavarno ne gledajte: saj nisem jezen na vas."

Pri teh besedah ga je lahko udaril po licu, in potrđi državni tajnik je spet oživel.

Ko je ostal cesar sam v svoji delovni sobi, je dolgo premišljeval. Pravkar je bil srečno ušel Stapsovega atentatu. Ta atentat je bil vpričo vse Evrope znova pokazal krhkost močnejše zgradbe, ki je stala na življenju posameznega človeka, ter znova—in bolj ko kdaj—obrnil Napoleona v misli na prihodnost njegovega dela.

Mislil je, da bo s tem podtaknjenjem, ki položi ljubičnega otroka v cesarsko zibelko, vse uredil. A načrt je bil propadel. Kaj naj zdaj stori? Ali naj vztraja pri svoji volji? Preveč je ljubil Marijo, da bi bil zmožen misliti na edino rešitev, prisiliti jo... S tem je bila zanj stvar opravljena. Opustil je ta načrt in se neutegoma lotil drugega. Kot človek dejanja se ni nikoli zagrizel v misel, ki je ni bilo moči takoj uresničiti...

Napoleon je pobesil glavo in še enkrat zaporedoma pretehtal vse možnosti, kako bi dal državi prestolonaslednika. Evgen je bil res da zvest in hraber, a prešibak; dober človek v podrejeni vlogi. Sicer bi se pa taki izberli rodbina Bonaparte toli srdito uprla, da človek z rodbinskim čustvom ni mogel misliti nanjo... Ali pa kateri izmed Napoleonovih bratov? Lucien, ki je bil nabistrej, se je bil uprl in je bil preveč glava, se je bil uprl in je bil preveč malo manj ko izgnanec. Jožef ni imel ne potrpljenja ne odločnosti. Ludvik je bolehal za putiko. Jerome je bil ničemušen in lahkomišen. Francija ne bi šla za nobenim izmed njih. Misel, da bi si postavil naslednika, kakor je bila navada v starem Rimu, je bila torej neizvedljiva. Potrebnoval je sina.

To je pomenilo ločitev od Jožefine, razporoko in vse mučne prizore, ki se jih je doslej roc, in ne govori več o tem. Ogibal. Vključno s svojo samo-ljubju ali morda prav zaradi...

Nova uniforma

Na sliki sta dva ameriška marinarja, katerih eden je oblečen v dolg plašč iz kože živali z dolgo dlako, kakršnih plaščev se poslužujejo japonski "sniperji". Plašč je bil odzvit ubitemu Japoncu.

njega, se je bal solza; in naprej je vedel, da jim ne bo števila.

Dobrošno uro je trajal ta hudi boj. Nazadnje se je odločil. Potlačil je človeka v sebi in pustil besedo samo voditelju.

"Da, da," je vdičnil, "Fouché je imel vendarle prav..."

Poklical je Constanta. Ko je prišel Duroc, mu je cesar s kratkimi besedami povedal uspeh Maretovega potovanja. Višji dvorni maršal se ni prav nič začudil.

"Sire," je rekel, "slutil sem, kakšen bo odgovor grofice Walewske. Ne morete ji zameriti, da je ubogala glas svojega srca."

"Zmerom te vaše neumnosti," je nestrpno rekel Napoleon. "Marie me ni razumela. Toda ne ustavlja se ob tem. Zdi se, da za nekaj drugega. Pišete malo manj ko izgnanec. Jožef oskrbniku cesarskih gradov, naj ni imel ne potrpljenja ne odločnosti. Ludvik je bolehal za putiko. Jerome je bil ničemušen in lahkomišen. Francija ne bi šla za nobenim izmed njih. Misel, da bi si postavil naslednika, kakor je bila navada v starem Rimu, je bila torej neizvedljiva. Potrebnoval je sina."

To je pomenilo ločitev od Jožefine, razporoko in vse mučne prizore, ki se jih je doslej roc, in ne govori več o tem. Ogibal. Vključno s svojo samo-ljubju ali morda prav zaradi...

"Nobenega. Še prehitro bo zvedela, zakaj. Storite to, Duroc, in ne govori več o tem. Ogibal. Vključno s svojo samo-ljubju ali morda prav zaradi...

V Tuilerijah

Akoravno si je Jožefina belila glavo, se ji vendar ni posrečilo najti razlage za Napoleonovo nepričakovano izprijembo. Ker je bila takoj in brezpogojno privolila v podtaknjenje otroka, ki ga je Napoleon namestila, je mislila, da ji je mesto ob cesarjevi strani za zmerom zagotovljeno. A Maret ji je bil poslal zelo nejasno pismo, namesto da bi se bil vrnil v Malmaison. V tem pismu je izjavljal, da je dobil od cesarja nove ukaze, zaradi katerih je treba cesaričin odhod preložiti in zaradi katerih se mora sam vrniti na Nemško k cesarju.

Potem je prišlo samo še iz Monakova kratko sporočilo od Napoleona:

21. oktobra.

"Od včeraj sem tu. Zdrav sem. En dan ostanem v Stuttgartu. O moji vrnitvi dobiš glas."

Jožefina je bila prišla v Fontainebleau, kjer jo je sprejel Napoleon ledeno, z osornimi besedami.

"Kako? Ze spet prepozna? Kaj si pa delala v Saint-Claudu? Na oko te ni kaj prida videti... Shujšala si."

Brezobzirno jo je pustil samo in se zaklenil z Berthierjem.

Gospa de Remusat ji je bila sporočila, da je zveza njenih soban s cesarjevimi pretrgana. Ona, kakor tudi ves ostali dvor, je videla v tem slabo znamenje. Na svoja vprašanja je dobivala le ogibljive odgovore.

Zato je mirno čakala, da ji Napoleon sam pojasni, kako in kaj. A videti je bilo, kakor da bi se ogibal vsake prilike za nepriljen pomenek. Nikoli več ni bila sama. Opravki in sprejemanja so terjali ves njegov čas. Njegovo vedenje proti Jožefini je bilo prisiljeno, toliko da ne sovažno.

Nekega večera je šla k njemu. Constant je ni spustil k cesarju, češ da spi, in se izgovoril, da ima tak ukaz. Ker se ni upala vdrati s silo, se je vsa prestrašena vrnila v svoje prostore. To ji ni šlo v glavo. Ako naj ostane pri načrtu z navidezno nosečnostjo, se je bilo vendar treba na drobno domeniti o vseh ukrepih. Napoleon ji ni niti z besedico omenil te stvari. Ali se je bil premislil? Je bil morda zadolžen ob nepričakovane ovire? Ohrabrila se je in namignila nekaj takega, a Napoleon ni porabil besede.

Le kaj je bilo moglo prevrniti to ugodno spletko, ki je obetala Napoleonu uresničenje njegovih političnih načrtov, Jožefini ohranitev njenega položaja in grofici Walewski bleščečo prihodnost za njenega otroka? Ali je bilo mogoče, da bi se bila Poljakinja uprla in ne bi hotela podpreti Napoleonove želje? Kaj ji ni zadostovala misel, da bo njen sin prestolonaslednik? Ali je hotela doseči prestol zase?

Strah je dajal sodbi drugače...

toli površne Jožefine gotovost, ki jo je njen bistri dar za opazovanje še podčrtaval. Vedenje dvora se ji je zdelo značilno. Vnanjo spoštljivost so ohranjali, a vna je ponehavalala—posebno v cesarjevi navzočnosti. Nič več se niso s prošnjami obračali do nje.

In v tem, ko so Bonaparti kar sijali in jo žalili s svojimi škodoželjnimi nasmehi, so postajali obrazi onih, ki je bila njih sreča zvezana z njeno, vsak dan bolj mračni.

Jožefina tega ni gledala s prekrizanimi rokami. Našla je priliko za razgovor s Cambaceresom, ki se ji je bil doslej še vselej pokazal ustrežljivega. A zvedeti ni mogla od njega ničesar. Na vsa vprašanja ji je odgovarjal z nedoločnimi, nabuhlimi in previdnimi publicami, ki so ji zbužale vtis—in to je hotel—da mu cesar v tej stvari ni razodel svojih namer.

Govorila je tudi z Maretom. Ta se je skril za brezpogojno molčečnost, ki mu jo nalaga njegovo položaj. Vse prizadevanje je bilo bob v steno. Tedaj je jela obupavati.

(Dalje prihodnjik)

Olajšanje hrbtobola brez izgube časa

Ni potrebno negovati hrbtobola. Ki je povzročil vsled kitinskih bolečin. Hitro olajšuje Johnson's Red Cross obliž, položen nad bolečim delom, daje učinkovito toploto in prijetno podporo. Dočim vam obliž pomaga—grete lahko naprej z delom!

Produkt Johnson & Johnson, največji izdelovalci kirurških pripomočkov na svetu.

JOHNSON'S RED CROSS PLASTER

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

PEVSKI ZBOR "ZARJA"

poda

KONCERT IN OPERETO

"Beli telovnik"

NA ZAHVALNI DAN 26. NOVEMBRA, 1942

ob 5:30 popoldne v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

Program:

1. Nastop Orkester
2. a) Delavski pozdrav
- b) Gorenjska narodna koračnica (Dr. F. Kimovec)
3. Venček (Dr. A. Dolinar) Mešan zbor
4. a) Bratje Slovenci smo
- b) Sem deklica Katherine Jurman in Alice Vidmar
5. a) Rožmarin (Vodopivec)
- b) Kukavica (Volarič) Ženski zbor
6. a) Ujetega ptica tožba (V. Vodopivec)
- b) Ženska, vino in pesem (J. Strauss) Mešan zbor
7. a) Slovenska dežela (Dr. B. Ipavec)
- b) Prstan (V. Vodopivec) solo Viktorija Poljšak
8. a) Turk Sisters Trio
- b) Turk Sisters Trio

Josephine, Elsie in Jennie Turk

9. a) Danici (Dr. G. Ipavec) solo Frank Kokal

10. a) Imel sem jaz ljubico slepo (F. Vertulini)

b) Srečno ljubica moja (F. Vertulini) Kvartet

Albert Fatur, John in Frank Kokal in Tony Elersich

11. Nagovor

12. "Beli telovnik," opereta v enem dejanju.

Prevedel John Berling

Pevovodja J. V. Krabec

Pri glasovirju Edwin Poljšak

Osebe:

Gospa Vrh, lastnica privatne gospodinske šole

Marica Jennie Fatur

Ivanka } učenke Josephine Turk

Tilka Alice Vidmar

Milan, mlad trgovec Sophie Elersich

Gospa, nadučiteljeva mati Tilke Ivan Čeh

Učenke gospodinske šole Viktorija Poljšak

Godi se v večjem mestu na Slovenskem. Čas sedanost.

PO PROGRAMU PLES, IGRA PECON'S ORKESTER.

Vstopnina v predprodaji 50c pri blag. 55c, samo za ples 40c

Vsa slovenska javnost je vladno vabljen na vdeležbo!

JANE ARDEN

By Monte Barrett
and Russell E. Ross

HOMER HOOPEE

